

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 120, z dostavljanjem na dom K 150; s pošto celoletno K 200, polletno K 100, četrtletno K 50, mesečno K 170. — Za inozemstvo celoletno K 800. — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Fračiškanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslaoca in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znak. — Telefon številka 118.

Nekaj o splošnih razmerah v Srbiji.

PISMO IZ BELGRADA.

Belgrad 24. 8. (6. 9.) 1913.

Skoraj dnevno se vračajo srbski bojevniki iz bojišč. Od vseh strani prihajajo in se potem zopet porazgubljajo po svojih domovih. Ljudstvo jih radostno vsprejema, nastavlja jim pot s cvetjem, nastaja izpraševanje, pojavljajo se iznova spomini na prestane muke in napore, toda ob misli na bodočnost so ti spomini celo blažljivi.

Polagoma se vse oddaja svojem rednemu življenju in kakor kolesje v uri bo splošnost opravljala svoje posle kot prej.

Najhujiši bo seveda konec moratorija, ki se konča 29. oktobra po starem koledarju in tu bodo najobčutnejše posledice, toda tudi te bodo kompetentni činitelji skušali kar najbolje omejiti s tem, da se z državnimi sredstvi podpre kredit srbskega trgovstva.

Skoda na poljih bo veliko večja od elementarnih neizgodb (povodnji, toča, neprestano deževje in slana), kot pa od posledic vojne. Vsekakor pa bo pridelek enak onim iz prejšnjih let.

Uprava novopridobitih krajev ostaja v vojaških rokah in radi tega je poleg stalne vojne moči, ostal pod orožjem tudi prvi poziv rezervistov, po potrebi pa se bo pozivalo na šesttedenske orožne vaje tudi ostale pozive.

Bolnišnice se izpraznjujejo in v notranjosti so že vse rezervne bolnišnice prestale delovati, preostalo število ranjenec pa so namestili v stalne civilne in vojne bolnišnice.

Te dni se pričakuje prihod poslednjih demobiliziranih čet in tako bo zvišana bojna moč Srbije zopet znizana na normalno stanje.

Preostaja še določevanje novih državnih meja, katere so deloma že rešene. Ta akcija pa ne bo imela niti za javnost, niti za bodočnost prevelikega splošnega interesa, ker je že vojska začrtala glavne poteze na zemljevidu balkanskega polotoka in s tem tudi odvzela akutnost in ostrino vprašanju.

Naseljivanje.

Radi naredbe, katero je izdala srbska vlada po zasedanju novih krajev, da je vsaka kupna pogodba, dokler se ne izvrši aneksija in se ne sklene razveljavljanje ex lex stanja, neveljavna, je sploh prepovedano kupovati in prodajati nepremičnine v zavzetih krajih.

Poleg tega je treba rešiti pred vsem vprašanje razlastitve veleposesev in turških državnih nepremičnin, kakor tudi imetia onih, ki so za-

pustili zavzeto ozemlje ter se niso v določenem roku povrnila na svoja domovja, kakor predpisuje že omenjena kraljeva naredba.

Vsled tega je še prezgodaj misliti za nakup nepremičnin v novoozvojenih srbskih pokrajinah.

Vsekakor je pa potrebno, da se stvori tozadevna organizacija v Ljubljani pod okriljem »Slovanskega kluba«, ki ima že sedaj lepo število izseljencev.

Ker je sedaj radi kolere nevarno potovati v Macedonijo in v Staro Srbijo (pravilneje Novo Srbijo) in niso še dani vsi pogoji pridobiti si na licu mesta potrebnih informacij, je najbolje počakati še do konca zime in si potem ogledati »deželo bodočnosti«.

Moj predlog bi bil namreč ta, naj bi »Slov. klub« odposlal v primernem času na Balkan enega ali dva svoja člana, katere bi si vse to ogledala in se tudi — kot predstavljala društva ter zastopnika izseljencev — informirala na merodajnih mestih o vsem potrebnem. Rezultat tega njunega potovanja naj bi potem objavili vsi slovenski listi ali pa bi se tozadevno poročilo natisnilo v posebni brošuri, katero bi se prodajalo interesentom.

Vspešno in vsestransko informiranje slovenske javnosti je tudi radi tega potrebno, ker si marsikdo predstavlja novoosvojen kraj ali preveč v rožnatih bojah ali pa prepesimistično.

Gotovo je, da je resnica v sredi in le pridni in sposobni ljudje bodo našli v Srbiji to, kar si žele in kar pričakujejo.

Tako, kakor povsod, ni niti v Srbiji blagostanja brez truda in znoja.

Veliko zanimanje za Srbijo je zelo razveseljivo dejstvo, toda naši ljudje nimajo potrpljenja, kar je tudi razumljivo, ako se kdo za kako stvar odloči, je bolje, da jo izvrši takoj.

Želeti je le, da bi »Slov. klub« akcijo naseljivanja vzel za svojo in jo vodil v obče dobro in v korist slovenskih izseljencev. Za vseh pa jamčijo osebe, ki stoje na čelu »Slov. kluba«.

Kar se pa tiče obrtnikov, moram poudariti, da v Srbiji manjka obrtnikov vseh strok, predvsem pa za — Skopje in sploh za nove kraje. Približno 30.000 prebivalci nima nikakega — najmanj pa snaznega — prenočišča. V Belgradu bi potrebovali dobrega kolarnja in izdelovalca vozov, tudi krojači, kamnoseki in klobučarji imajo dovolj dela, samo za čevljarje Srbije ni. Tukaj je čevljarjev vse polno, ki znajo delati opanke in tudi drugo obutev, medtem ko naši ne znajo delati opank.

Toda za obrt je potreben kapital in tega naši ljudje nimajo ravno v izobilju. Začetek bo seveda težak, dokler se ne dobi odjemalcev, vendar

kdor ima pogum, voljo in denar, se ne bo kesal.

Obrtnikom je težko svetovati in je najbolje, da si svoje novo torišče prej temeljito ogledajo.

Tudi za delavce je že precej dela. Ti lahko pridejo brez vseh ceremonij sem in se jim bo gotovo posrečilo dobiti kmalu delo, ako imajo kako priporočilo, drugače je srbski delodajalec precej nezaupen, zlasti proti Avstrijcem, in jim bo težko najti zasluzko. Tesarji in kamnoseški delavci se sploh iščejo.

H koncu prihajam na najobčutnejšo točko, namreč na pisarniške službe in tovarniške delavce.

Za te pa sploh ni sedaj nobene potrebe in istotako tudi za trgovske pomočnike.

Po Goriškem bi se izplačalo napraviti med ženskim spolom primerne agitacije proti izseljevanju deklet v Aleksandrijo, od koder se navadno vračajo moralno in telesno manj vredne in narodnostno indifereentne. Tukaj je za poštna dekleta dovolj služb in plača dobra. Pet poštenih slovenskih deklet bi lahko takoj spravili v dobre službe, ker sem bil v to naprošen od dotičnih družin.

Skratka, na vsak način je potrebno, da se otvori v Ljubljani informacijska pisarna, ker tega ne želi le ena ali dve osebi pač pa na stotine in v gotovem smislu je to krvava vsenarodna potreba in tudi na tem polju najdemo rodoljubni voditelji dovolj hvaležnega dela. Pisarniški stroški naj bi se pokrivali z vplačili interesentov.

Videant consules! Mars.

Resolucije.

sprejete na slavnostnem zborovanju »Zaveze«.

Zaveza avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev, zbrana na zborovanju svoje delegacije dne 6. septembra 1913 v »Mestnem domu« v Ljubljani.

I.

ponavlja staro zahtevo vsega organiziranega avstrijskega učiteljstva, ki meri na popolnitev, oziroma na izpremembo § 55. drž. šol. zakona v tem smislu: Minimalne plače, ki se ne smejo znižati v nobeni deželi, morajo biti tako odmerjene, da učitelji lahko vso svojo moč posvetijo svojemu poklicu in da tudi svoje rodovine lahko vzdržujejo po lokalnih razmerah. Kot take plače imajo veljati dohodki, ki gredo po vsakočasno veljavnih določbah c. kr. državnim uradnikom.

II.

da bo deželam mogoča izvedba take regulacije učiteljskih plač, opozarja državo na njeno dolžnost, da neodložno izvede sanacijo deželnih financ v svrhu regulacije učiteljskih

plač, oziroma določi v ta namen deželam prispevek iz državnih sredstev;

III.

pozivlja vse merodajne činitelje — to je vse deželne odbore in deželne šolske svete onih kronovin, ki so združene v Zavezi — da se z vsemi sredstvi in z resno voljo poprimajo končno — veljavne rešitve učiteljskega materialnega vprašanja v smislu zahtev št. I.

IV.

posebno pa apeluje na vse deželne in državne poslance, da se z vsemi silami zavzamejo za izpolnitev učiteljskih zahtev, ki so z ozirom na sedanje socialne razmere neodložljive.

Podravje vstaja.

Maribor, 8. septembra.

S slepoto bi bil udarjen, kdor bi se zaklepal spoznanju. Skozi Podravje je začel veti polahno nek vetrič, ki pa pričinja vedno močnejše in vedno odpornejše naraščati. Vsa znamenja pa kažejo tudi, da bo iz vsega teza kmalu nastal vihar, boji živ in mrtve, boji dvoje elementov — narodnih — in končal ne bo prej, preden ne podleže v popolnem uničenju eden ali drugi...

Jasno bo vsakomur, kaj da umevamo med tema elementoma: je to boj Slovencev proti mnogo silnejšem nemštvu, boj proti premoči, ki ima na svoji strani vse sile, ki pridejo pri čem takim v poštev: veljanskani, globoko osnovani in silno razsežni nacionalni agitacijski aparat in premočni kapital. Res, da danes manjka Slovincem prvega kot drugega v zadostni meri, vendar, kot vse kaže, se bo tudi z manjšimi sredstvi, samo, če se bodo dovolj osredotočevali, dalo vse, ali pa vsaj zelo mnogo doseči. Sedaj, ko se že nekako nagiba leto svojemu koncu, imamo nekaj pregled čez vse, kar je bilo dosedaj storjenega. Jeli bilo zadosti ali premalo? Pustimo točen odgovor za enkrat na prvo kot na drugo v stran, priznajmo pa vsaj, da je bilo — mnogo.

Prav posebno marljiva so bila v tem letu sokolska društva, ki so nam priredila celo vrsto lepo, da, krasno uspešnih izletov v bližnjo okolico. Naj jih imenujemo samo nekaj: Sv. Ana na Krembergu, St. Janž na Dravskem polju, Selnica na Dravi in konečno še pride Ormož, koder je tudi minole praznike »Sokol« priredil svojo slavnost, ter 14. t. m. veselica »Sokola« v Ptuj. Že to samo pomeni precej, posebno še, če pomislimo, kolikšen je upliv »Sokola« na naše priprosto ljudstvo, a tudi na našo inteligenco. V večjem pa je bila v prvi vrsti velika C. M. slavnost dne 15. junija letos v Mariboru. Kar

je imelo Podravje čutečega za narodno dobrobit, je ta dan prihitelo v Maribor. Na tako slavnost, kot je bila ta C. M., prihiteli vse: napredno kot klerikalno, dasi poslednje v manjšem številu kot prvo. A tu je zlasti ono, ki mu politični fematizem ni zasleplil docela narodne ljubezni.

Če gremo po vrsti in po veličini zunanje pomembnosti, moramo na drugem mestu pravzaprav imenovati narodno veselico v Frankovcih pri Ormožu, ki je bila naravnost sijajen odgovor nemškemu izzivanju s takozvanim »Gautagom« nemških požarnih bramb v Loperšicah. Kljub minimalni agitaciji se je na on dan zbralo v Frankovcih čez 2000 Slovencev. Bila je to ena najsijajnejših manifestacij Podravja, mogočen dokument, da se narod ob dolenjem toku Drave v popolni meri zaveda, da je Slovenec gospodar Podravja. Za to slavnostjo pride St. Janž na Dravskem polju dne 24. avgusta. Tudi tamkaj raste narodna zavednost vedno bolj in upati je, da bo postal St. Janž že v doglednem času ena naših najzanesljivejših narodnih postojank, takorekoč klin v telesu štajercijanstva. Čim ostanje ohranjene dosedaj tamkaj delujoče moči, imamo najlepših upani, da bo postal St. Janž za vso svojo okolico ognjišče zopet vstajajočega narodnega ponosa in narodne zavednosti.

Četrta velika manifestacija je bil zlet mariborskega Sokola v Selnici na Dravi, odnosno velika slavnost selniškega odseka mariborskega Sokola. S selniškimi Sokolom postaja Selnica za Rušami ena naših glavnih postojank v Dravski dolini. Da bo narodna ideja v Dravski dolini našla vedno dovolj hrane, bo treba prihodnje leto misliti na večje programatično pohajanje v Dravsko dolino. Naše Ruše se vrlo drže, a v Selnici moramo čim najbolj skrbeti za to, da se razširi in utrdi moč in vpliv Slovencev do popolnosti. Za Selnico imamo enako prireditve v Ptuj, peto v velikem obsegu v tem letu v našem Podravju. Vse to pa je seveda le nekaj pregled. Dali smo ga zato, da spoznajo oni, ki že obupavajo, da je to njih ravnanje obsojajo vredno. Dali pa smo tudi ta pregled zato, da vidijo ravno ti, kako velikega pomena so take prireditve in — kako krvavo potrebne da so nam. Letos smo jih imeli v celoti Podravju do sedaj petero, a dve še slede tekom tega meseca, imeli jih bomo torej v enem letu nekako sedem. Stopnjamo jih prihodnje leto vsaj na 20.

Da pa bodo vse te prireditve, ki naj služijo v prubodo Podravja, imele tudi res zaželeni uspeh, se morajo tudi v bodoče tako porazdeliti, da ne bo delala druga drugi napotja, to se pravi odvajala tuje, daljne posetnike. Umestno bi torej bilo, da se iz vseh teh krajev zbero merodajni faktorji, odnosno, da se pi-

LISTEK

PAVEL BERTNE:

Otrok ljubezni.

(Dalje.)

»Od teh sto frankov mi ostane še vedno dovolj, da ti morem plačati čašico absinta.«

»Oh, absinta pa že ne, saj veš...«

»No, pa si izbereš kaj drugega, stari slavec...«

Tisti dan se je vrnil Florestan z razcvetelim obrazom, ki je moral biti jako zgovoren, zakaj Gilberta je pralaša takoj:

»Ali imaš papirje? Rojstno listino... in odlok rodbinskega sveta, ki te imenuje mojega varuha?«

»Vse imam, da.«

»Pokazi.«

Ah, ne! Florestan ni imel prav nobenega namena, pokazati ji rojstno listino, iz katere bi izvedela mnogo reči, za katere je bilo še toliko časa...

»Ni več mogoče. Poslal sem vse skupaj Barbotu, ki je prevzel formalnosti.«

Ona je bila prepričana, da ne govori resnice. Spet se je začela skrivnost... skrivnost, ki je od tistih dob nikoli več ni poizkušala razjasniti... ki pa se kljub temu ni umeknila iz njenih misli. In že nekoliko nervozno je dejala:

»Torej si mu poslal moj rojstni list?«

»Da.« je odgovoril naglo. »tvoj rojstni list... in priložil sem tudi Jerobsko pooblastilo na kolekovanem papirju.«

»Samo ti dve listini torej?«

»Bogme, da.«

»Potem moraš imeti še odlok rodbinskega sveta. Sicer pa — saj se razume, da ne zahtevajo tega v Konservatoriju.«

»Ali...«

»I, no, prav to bi rada videla.«

»Kakšna otročarija!«

»Zakaj mi ne maraš pokazati? Povej vsaj, zakaj!«

Premislil je sam pri sebi in zaključil, da je ta listina koncem koncev jako nedolžna, ker stoji v njej itak samo to, kar so bili videli in slišali sosedje, ki so mogli pričati o otroški vdanosti Marte Lemetrove do Florestana Roajaneta...

»No, tu imaš.«

Segla je po odloku... in že ga je čitala... ah, ne izpuščale niti ene črke, niti besedice...

Zdajci pa je prebledela kakor prt.

»No, kaj pa je že spet?« je pralal on preplašen.

»Ah! Tukaj...« je zamrmrala ona.

In Florestan je čital, sledeč njenemu trepetajočemu prstu:

»Vsled tega imenuje svet z. Florestana Roajaneta za varuha otroku ženskega spola, ki je bil predložen

dne 19. avgusta 1870 civilnemu uradniku v Bisjeri, z navedbo, da je rojen po gospodski Marti Lemetrovi od neznanega očeta...«

»Kaj pomeni to?« je vprašala z ledva razločnim glasom.

Sklonil je glavo.

Njej pa so šinile solze iz oči:

»Torej si me nalagal... Oh, to je zlo... to je zlo...«

Bože! Gledati, kako njegova mala plaka!... In to zaradi njegove nepravdnosti... po njegovi krivdi!... Ah, vsi sklepi so ga zapustili v tem trenutku:

»Dragica, rotim te, ne plakaj!«

»Lagal si mi!«

»Eh, ubogo dete!... Ali sem mogel drugače... Kie sem se ti upal povedati... Ah, zakaj si hotela po vsej sili videti ta prekleti papir... in zakaj ga jaz nisem prečital pozorneje...«

»Zato.« je dejala ona plakaje, »ker je morale priti enkrat, danes ali jutri. In boljše je, da je bilo prej...«

Povesila je glavo:

»Tak tisto, kar si mi bil pove: dal...«

»Tisto je bilo res, draga moja... bilo je skoraj res... Samo... kajpak... treba bi bilo dodati: pregrešila se je, tvoja uboga mati... storila je napako, zaradi katere je morala umreti, Gilberta...«

»Uboga mamica.« je zaihtela hčerka.

»Da, uboga in nesrečna. Morala bi se bila poročiti s tvojim očetom

... on pa je umrl, preden je mogel izpolniti svojo obljubo. Ah, ti ne veš, ne moreš si misliti, koliko je pretrpela, Ah, Gilberta moja, ona ima do smrti pravico do tvoje ljubezni in do tvojega spoštovanja, zakaj od tiste nesreče je živela samo še tebi.

Zastavi mi vprašanja, ki ti gori na ustnicah, ne vprašuj me po imenu, ki ti ga ne bi povedal. So stvari, ki jih ne izveš nikoli — to sem prisegel tvoji materi... Toda to ti lahko prisežem... da se je hitro... strašno... pokorila za trenutek pozabe... Ah, Gilberta, spominaj se, spominaj se vedno: tvoja mati je morala umreti zaradi tega... Čuvaj se, dete, mole... Čuvaj se dobro...«

Gilberta pa se je vrgla v njegove razprostrte roke:

»Ne, očka... nikoli... nikoli ne pozabim tega!...«

XXII.

V pevskem razredu.

Učenke razreda profesorja Obena so prišle druga za drugo v dvorano: profesorja še ni bilo.

Neukrotljivo klepanje je nastalo med vsemi temi dekleti od petnajstih do dvajsetih let — nekatere so bile še skoraj otroci, druge pa že elegantne dame... Ta je nosila še preprosto, ponošeno dekliško obleko, ona je gledala na svojo zunanost že malo bolj, tretja je kazala vso nečimernost prezgodaj samostojne

mlade ženske. Izkratka, razred je nudil jako pisano lice.

Razume se, da so obirale odsotne tovarišice. Posebno gorečnost v tem zlahtnem opravilu je kazala skupina elegantnejše oblečenih, ki so stale nekoliko vstran in se niso menile mnogo za svoje ubožnejše tovarišice.

»Ali veste,« je menila neka črnolaska, »ali že veste, kaj je novega?«

»Ne, Povej!«

»Sarlota noče tekmovali v spevu, ki ji ga je določil gospod Oben.«

»Viš, prav ima... ako ti pesen ni povšeči, počemu?«

»Mar je njej nagrade, ki bi jo bila dobila.«

»Sarlota ni treba več tega.«

»Ona ima zdaj svoje rente...«

In majhna blondinka je dejala z globokim prepričanjem:

»Ta ne bo mogla reči, da ni imela sreče!...«

»Eh, pa res,« je vzklila rdečelaska, ki je med govorjenjem raz- hla na po klavirju, »njej pa že nisem nevoščljiva.«

»Zakaj ne?«

»Zato, ker ne gre samo za njene rente, marveč tudi... za bančnega služo, ki ji nosi denar.«

»No?«

»Njen bančni služo mi ne bi bil povšeči... meni že ne. Tako je, pa nič drugače.«

(Dalje.)

smeno — dogovore po možnosti o takih prireditvah, ki imajo namen ljudske probuje.

Da ne mislimo, da je samo s slavnostmi in veseljami storjeno vse, je pač umljivo. Zaprčeti pač tudi treba povsod s čim najodločnejšim političnim delom. Narod bo kmalu videl, kje so njegovi buditelji, s tem pa bo zopet storjen en korak dalje ... —a.

Štajersko.

Štajerskim Slovincem! Zadnji čev pomenijo za nas štajerske Slovence zopet dneve — zatiranja. »Dan« je prinesel zapovrstno iz vseh delov naše zelene domovine šlanek za člankom. Ker si je našel od prvega dne sem nalogo, braniti naše narodne svetlinje v prvi vrsti, je zadel na mestih, ki bi morali biti nepristranski, na najhujši odpor in — sistematično zatiranje. Zakaj? Ker smatrajo ti, za javni mir in red postavljeni gospodje, kot prvo svojo uradno dolžnost, varovati Nemce oziroma nemčurje, zatirati pa posledno naš glas, ključno po državljanski svobodi, enakopravnosti in — pravičnosti! Zatreli pa hočejo gotovi krogi vsak glas, ki se nam zvije iz izmučene in do skrajnosti tepene duše. S tem, da nas neprestano konfiscirajo, nas hočejo s pomočjo nastale škode — ubiti, »Dan« pa se ni nikdar ustrašil, pokazati jasno in odkrito čelo, temveč se vedno potegnil za pravice vsakogar in gotovo že v ogromni meri za Vas, štajerski Slovinci! Vaša dolžnost je torej, da napnete v razširitev vse svoje sile. V častno dolžnost našim prijateljem, narodnikom in dopisnikom naj bude, da nam vsakdo pripomore do novih naročnikov. Nihče naj se ne straši dela in truda! Vsak naj uporabi vsako priliko v razširjenju in krepko mu bo stal ob strani ob vsaki priliki »Dan«. Resni časi, časi naporov, časi hudih narodnih bojov se nam bližajo z velikimi, brzimi koraki, »Dan« jim bo spremljevalec. »Dan« Vas bo informiral in »Dan« bo prinašal Vaše želje ... Vi pa, sorojaki, morate skrbeti, da se bo »Dan« razširil v zadnje gorsko vas, v zadnje selce, v zadnje bomo domovje priprostega delavca! Zbirajte se krog »Dneva« in združeni z njim pojdemo pogumno v boj za naš narodni obstanek, v boj za podedovano last naših dedov in pradedov in pokazali bomo, da nismo rod robov-služav, marveč rod: »Ponosni in krepki!« —a.

Selnica n. Dravi. (Renegatsko delo.) Kot znano je bila v nedeljo dne 7. t. m. v Selnici velika sokolska slavnost. Priprave za to slavnost so se vršile že tedne poprej in prireditelji se niso vstrašili trudov in naporov, kakor tudi ne velikih denarnih žrtev. Vse to je seveda silno jezilo naše nemčurčke in začeli so z vsemi silami delovati na to, da slavnost še v zadnjem trenutku preprečijo. Ker jim anonimna vloga na mariborsko okrajno glavarstvo ni obrodila zaželenega sadu, so še v zadnjem hipu naščuvali troje županov — seveda same trde nemške grče — da so šli v Maribor k tamošnjemu okr. glavarju proti slavnosti protestirati. Sprejel jih je tamkaj namestnik tajnik baron Neugebauer, kateremu so predložili svoj protest. Kako se je gospod začudil, ko so mu začeli razlagati svoje »nemške« bolazni, ne vemo. Vemo pa, da jim je moral g. baron šele razložiti, da Slovenci oziroma Sokoli niso nikaka zverjad in postal jih je zopet lepo domu. Za to nemškonalno blamažo, se imajo seveda zahvaliti znani nemški kolod-

vodje sami sebi. Priznati pa moramo korektnost namestni. tajnika g. barona Neugebauerja, ki začasno nadomešča okrajnega glavarja g. pl. Weissa.

Selnica n. Dravi. (Strah pred Sokoli.) Nemškonalno hujskanje in podpihovanje, je manjrazsodno prebivalce seveda docela zbegalo. Slikali so Sokole in posetnike Slovence te slavnosti v Selnici kot čisto navadne — razbojnike. Menda zato, ker so merili milieu Sokolov po onem, nemške sodrge z dne 31. avgusta v Razvanjih, ki je od Robičevega pogreba se vračajoče »Orle« brez povoda napadla. Dosegli pa so ti hujskaci vsaj toliko, da so bile Selnice zasedene od orožnikov — seveda popolnoma po nepotrebnem, kar so ljudje potem sami priznavali. Čudno je bilo potem gledati, kako se orožniki, Slovenci izletniki in »Sokoli« mirno in v najlepši slogi vračali domu.

Maribor. (Nemška izzivanja.) Ko so se minolo nedeljo vračali Sokoli in slovenski izletniki iz Selnice n. Dravi v Maribor, sta jih celo pot spremljala dva nemška izzivača, ki sta po vsej sili hotela privedi do konfliktov. Žela ta seveda samo zasmeh. Nista pa ta dva pobiča mirovala tudi ne v Mariboru, koder sta hotela naščuovati policijo na Sokole oziroma Slovence. Policija pa se je tokrat vedla še dokaj dostojno. Le eno se nam je zdelo čudno, Sokolom se je ukazalo, da morajo posamično, mu, mu, trpela pa je mestna policija da se je zbralo pred kolodvorom kakih 8 do 10 fakinčkov, ki so hoteli izzivati mirne Slovence. Dvoje pa se nam tu zdi čudno v obnašanju naših Sokolov: prvič, da niso kar na peronu glavnega kolodvora zahtevali legitimacije onih izzivačev in drugič, da niso zahtevali od policije, da bi naglala tudi one smrkavce pred kolodvorom in na peronu.

Maribor. (Čudno nastopanje naše policije.) Ko so se 7. t. m. ob polnoči vračali naši »Sokoli«, je zahtevala naša mestna policija, da so se morali posamezno odpravljati v mesto, dasi je bilo policiji dobro znano, da čaka pred kolodvorom tolpeca podivjane mladeži z namenom, izzivati mirne Slovence. Zakaj tako ravnanje? Zakaj ni razgnala nemško mladež in zapodila jo domu, kar bi bilo edino pravilno?

Maribor. (Odpor proti »Marburger Zeitung«.) Listič mariborskih in ostalih spodnještajerskih renegatov »Marburgerica« je prišla v zadnjih časih divljati kot kak smok. Tako daleč gre ton tega lističa, da imenuje čisto priproste, tolovajske napade na mirne Slovence (Radvanje) vi-teško ravnanje in napadalce vrle »Kempen«. Je to dokument res pristnega »Raubritterstva«, ki je prišel v Nemčiji, zlasti naših, znova razsajati. Že pri kravalih ob otvortvi novega državnega mostu je hujskanje tega lističa izzvalo med dobro nemško družbo skrajen odpor. Takrat je bilo upati, da bo to renegate pri tej cunilci izmordilo. Pa kaj se je zgodilo? Ton je postal le še odurnejši. Čisto — kot pri steklem psu, ko je potem prišel ta listič še javno odobravati tolovajstvo v Radvanju, pa je zavladalo proti njemu velikansko ogorčenje. Kot zvemo iz dobro informiranih krogov, je vpe-ljana proti tej kugi, ki se naziva »časnik«, protiagitacija. Nemci izprevidelajo, da jim je ta listič v največjo in skrajno sramoto. V gotovih krogih se pa pripravila še vse kaj hujšega ... Za nas bi bilo dobro, da povsod pošastujemo ljudem, zlasti manj razsodnim, to razpoloženje.

Celje. Nadporočnik Oberweser je prišel okrog 10. ure zvečer v ponedeljek dne 8. t. m. v tukajšnje vo-lajšnico 87. pešpolka, ki se nahaja neposredno zraven Narodnega doma in je alarmiral vojaštvo, ki je moralo nasaditi bajonete in razgnati občinstvo, ki se je zuna nabralo vsled strahovitega vpitja nadporoč-nikovega »Wache, Wache allarmieren« po mestu in vojašnici. Raz-ume se, da so se ljudje zelo prestrašili, ko je prišlo vojaštvo z bajoneti nad nje, pa niso vedeli zakaj. Civi-listi so kmalu uvideli, da je nadpo-ročnik zblaznel in so komaj pego-ovorili vojaštvo, da ni rabilo sile. Sli-šali so se tudi klici: »v Feldhof ž njim!« Razume se, da nadporočnik v svoji blaznosti ni dal povelja, da se vojaštvo vrne v vojašnico, vsled česar je občinstvo poklicalo nekega stotnika, ki je potem napravil red. — Kakor se čuje, je ta nadporočnik tudi v času svoje službe v Pulju imel večkrat že podobne napade. Čudimo se, da vojaške oblasti ne ukrenemo potrebnih korakov, da se tako blazno alarmiranje po človeku, o katerem le že znano, da je podvr-žen takim napadom, na umesten na-čin ne onemogoči.

Dnevni pregled.

Čast nemške vojne znanosti je »rešena«. Udarci, ki so padali na turške grbe, niso boleli samo Tur-kov, temveč predvsem Nemce, ozi-roma Pruse, pri katerih so se Turki šolali. Poraz turškega orožja je bil v precejšnji meri poraz nemške vojne znanosti, ki bi bila prišla po-polnoma ob respekt, če bi je ne bili rešili — Grki, kateri se morajo za svojo zmago zahvaliti Nemcem, ka-kor je dejal Viljem ob priliki odklo-vanja grškega kralja. Grški oficirji so se šolali v Berlinu — zato grška zmaga — pruska znaga. Nemci so pa res z malim zadovoljni!

Sedaj bo vendar že konec ahasverovanja turške ladje »Hami-dije«. ki se je hvala bogu po tolikem času nadlegovanja vrnila tja, kamor spada: v Carigrad. Pa je zopet eno žrelo manj, katerega se je kitilo s prispevki naših davkoplačevalcev. Še Albanija mora priti tja kamor spada: v srbske roke, potem bo pa mir od strani vseh činiteljev, ki so vznemirjali vse, kar ima živce. Pro-chaska je v Karlovih varih; Pahič je dobil kapelico. Skodra je bila poškodovana; Hamidije je doma; le Albanija še, pa bo.

Sultanove težave. Ko so Bolgari in Srbi osvojili Odrin je bilo sultanu tako hudo, da je plakal in da ni nič jedel. (Kako je bilo v haremu se ne ve.) Sedaj mu je pa zopet odleglo. Tako je pripovedoval odrinskemu muftiju.

Nedeljska manifestacija Sloven-cev v Gorici je v izvangoriških Slo-venih vzbudila velikansko pažnito in odobravanje. V ponedeljek je bil Dan na severni slovenski meji popolnoma razprodan, tako je ljudstvo ob meji bilo željno zvedeti kaj podrobnejše-ga o tem, kako žive njegovi rojaki ob sinji Adriji.

Nemške sline se cede po Kranj-skem. Zadnje čase so Nemci naredili tudi načrt za Kranjsko. Na skupščini C. M. Družbe smo slišali, da namera-va ustanoviti tudi nemško šolo za nemško manjšino v Novem mestu. Posebno računajo na to, da bo z no-vo železnico prišlo v Novo mesto zopet mnogo nemških uradnikov, ki bodo seveda rabili šolo za svoje otroke. Enako pravijo Nemci, da bo

treba nemško šolo treba zidati v Krškemali Vidnu, ker je tam tudipar Nemcev (kakor da bomo na Kranj-skem za vsakega Nemca posebe zi-dali šolo.) Iz tega se vidi, kako misli-jo Nemci o nas in kaj nameravajo.

Ki poročila o skupščini C. M. Družbe moramo omeniti, da so se nekateri prijatelji Družbe spomnili zborovanja z darovi. Tako je posla-la: Ženska podružnica v Trstu 200 K prof. R. Perušek 20 K, svet. Višnikar 4 K. Dva gospoda, ki sta želela biti neimenovana, sta plačala obr. ka-men. Veselica, ki se je vršila, je pri-nesla »Družbi lep dar v njeno blagaj-no.

Skupno delo slovanskega učitelstva. Ob priliki slavnostnega zbo-rovanja »Zaveze jugoslov. učit. dru-štev«, se je vršila tudi seja zastop-nikov »Zveze« slov. čitelstva v Av-striji in zastopnikov srbskega učiteljskega »Udruženja« v Belgradu. Go-ovorilo se je o izdajanju skupne slo-vanske pedagoške revije in velike slovanske pedagoške knjižnice v Belgradu. Naredil se je načrt za leto 1914.

Iz Laškega trga. Komaj se je tu-kajšnji pek F. Fretze — po božji volji veliki German — usidral v tukajš-njem trgu, že je začela krožiti go-vorica, da nam hoče zopet hrbet po-kazati. Vse ga jezi, družinske raz-me-re, visoka politika, povrh tega so se mu še začeli mlinarji kujati. Kaj bo, kaj bo! Súdmarka uvideva, da njen propagator ima prokletlo smolo in mu noče več — »borgati«. — Uboga para! Novi, nemški brivec mu preveč pije in kadil. Strank je malo, a še ti baže slabo plačajo. Fre-tze ga tolaži, da bodo tudi celjski in drugi Tevtoburgi z rogovi, začeli prihajati v njegovo brivnico — vsaj spočetka. Da je pa blamaža neizogibna, je že, ne samo F. Fretze, tem-več tudi Reitmaierju. Sterztreiblerju, Pepku in Windischu znano. — Uboga Germanija!

Iz Laškega trga. Vsled zelo niz-ke živinske cene, pri kateri pa naši mesarji — po njih zatrdilu, zmajaj »gor plačajo«, se naši živinorejci po-prašujejo, kam bo to prišlo, ker cena zmajaj pada, a davki pa rastejo. Ne-kateri so sedaj do spoznanja prišli, da so ob času državnoborskih vo-litvah od g. Benkoviča in nekega Že-bota, kateri je za njim slihl — bili nafarbani. Obljubljalo se je takrat kmetom, povčenje živine, o čemur v našem okraju še do danes nikdo nič slutil ni. Seveda, zamorec, dolž-nost si storil, g. Benkoviča volil, se-daj pa znaš odstopiti, živino pa po-dajaj komur hočeš in po kaki ceni moreš! Pa tudi v Laškem trgu sa-mom, kamor sem danes 6. 9. po opravih dospel, so razmere kaj žalostne. Pravilo se mi je, da Vor-schuškassa kakor nemški brivec vkljub Súdmarkini podpori — hem-pata. Soproga bodočega župana F. Fretzeta je baje ušla. Gospod Win-disch predestenerani obč. svetnik se pa po prleško »prdiša«, da on noče biti pri županu F. Fretzetu za obč. svetnika. Položaj torej obupen; g. Benkovič, Žebot in Súdmarka na kr-milo!

Zagorje ob Savi. Poročil se je v torek dne 9. t. m. gospod Alojzij Ko-lenec, učitelj, z gospico Marto In-tihar v trnovski cerkvi v Ljubljani. Bilo srečno!

Iz Žalca. Velika sokolska slav-nost, ki se vrši povodom desetlet-nice »Sokola« v Žalcu dne 14. sep-tembra 1913 bo kar se tiče zabavne-ga in telovadnega sporeda, ena prv-ih narodnih prireditev na Južnem Štajerskem. Opozorjamo že sedaj vse odlične kroge in narodne korp-

racije, kakor tudi bratska društva na to slavlje. Priprava in slavnostni prostor z obširnimi telovadiščem na vrtu gospoda Frana Robleka govore za to, da bo občinstvo v vsakem oziru zadovoljno. Opozorjamo na ugodno železniško in avtomobilsko zvezo in ker se obeta velikanska udeležba, bo skrbjeno tudi za po-seben vlak, ki bo odhajal iz Žalca po noči. Kakor se sliši, se bo slavno-stnega sprevoda po trgu udeležila narodna končenica iz cele Savinske doline. Veselični odbor si bo poseb-no prizadeval, da bo postrežba v vsakem oziru solidna. Vzpored s ob-javi prihodnjih.

Tel. društvo »Sokol« na Gradiš-ču priredi v nedeljo svoj prvi telo-vadni nastop v prostorih Fr. Perica na Gradišču t. i. 20 minut od prva-ke žel. postaje. Vsopred: 1. Proste vaje članov. 2. Proste vaje članic. 3. Proste vaje naraščaja. 4. Telovadba na orodju. 5. Skupine. Po telovadbi ve-selica, ples, petje. Začetek ob 3. uri. Igra sokolska godba iz Prvačine. Ob enem cvetlični dan v korist Sokolu.

Črv dela škodo. Kakor se poro-ča iz Kranja, dela črv veliko škodo na poljih občin Predoslje, Naklo in Sv. Križ, kakor tudi po drugi kranj-ski okolici. Posebno krompirju le na-pravil črv znatno škodo.

Nesreča Dvanaestletni gostilni-čarjev sin Ignacij Perdacher iz Do-brave pri Radovljici je imel opravo-ko z acetilinom. Deček je imel pri tem gorečo svečo, s katero je prišel pre-bližiti karbida, ki je eksplodiral. Fant je zadobil znatne opekline po obrazu.

Vlom in tatvina. Koncem prete-klega meseca se je splazil neznan tat v spalnico blaginčarke Frančiške Frankel iz Želeč in je ukradel iz zaklenjenega potovalnega koša zlato damsko uro z zlato verižico, zlato, precel debelo zapestnico, nato zele-no ročno torbico, kler se je nahajala majhna denarnica s 70 K in popolna brivska garnitura. Skupna škoda znaša 306 K.

Aretacija sumljivega poljskega tatu. Pretekli petek je neki pasant opozoril nekega orožnika na sumljivega moža, ki je imel opravo-ko na njivi z neko deklico v bližini erarič-nega skladišča za smodnik pri Lju-bljani. Ko je mož zagledal orožnika, je pustil dekleta za ukradenimi stvar-mi in jo je pobrisal proti artiljerijski vojašnici z vrečo ukradene čebule. Tam je izginil v neko gostilno. Oro-žnik pa za njim, Tulci, ki ni imel ni-kajih dokumentov pri sebi, se ime-nuje Ivan Vidmar iz Senčurja pri Kranju. Vidmar je povedal orožniku, da je zaposlen pri delu v ljubljanič-ni strugi in da je čebulo kupil. Ko ga je orožnik vprašal, kje jo je kupil, se je Vidmar zmedel in ni znal odgovoriti. Orožnik ga je zato aretirjal in izročil okrajnemu sodišču.

Nepravil policijski komisar. Pred kratkim sta prišla dva mlada fanta na pod neke posestnice v Dravljah z ročno električno svetilko. Na podu so spali romariji. Romariji so bili vsi prestrašeni in so vprašali fanta, kaj iščeta, na kar jim je eden izmed njiju odgovoril: »Jaz sem policijski ko-misar in moram vedeti, kake ljudje tu spijo. Lastnici onega poda pa poli-cijski komisar ni prav nič ugajal in je poklicala stražnika. Ko sta fanta zapazila stražnika, je prvi pobegnil urnih krač, dočim je stražnik »poli-cijskega komisarja« aretirjal.

Posestvo pogorelo. Pretekli to-rek med prvo in drugo uro ponoči je pogorelo posestvo Globelo v leskov-ški fari, ki je bilo nekdan last grofa Ervina Auersperga. Od tega je kupil posestvo domačin Ileršič. Zgorela so tudi vsa gospodarska poslopja in

MARIJA GORČEVA:

Dvoje življenj.

(Konec.)

Tujec: Čemu?! Predvsem mo-ram obračunati z njim in potem bom govoril z vami.

On: Z mano! Nimaš ničesar ob-računati. Nič mi nisi dal, nič mi ne boš jemal!

Tujec (mirno): Ali obračunal bom namesto gđc. Nade. Ona sama ne bi. Ali eden mora za ukradeno srečo kaznovati, ker še ne boš kral naprej.

Nada: Nekaj te prosim, jaz ne morem in nočem poslušati.

On: Ti delaš brez nienega pri-vollenta.

Njutka: Le vračajte mu njeno trpljenje s trpljenjem!

On: Tožnika ni. Nada, mar to-žis?

Nada: Ne morem.

Tujec: Tožilo te tvoja dela.

On: A ne pri tebi.

Tujec: Kdor se naredi sodnika, isti bo sodil.

On: Ali vprašanje je, če se bom dal soditi.

Tujec: Gdč. Nada, vi stojite se-daj nad njim in med menot. Izbi-ralite!

Nada: Ne morem.

Njutka: Ali ožunači se, Nada!

On (se približa k Nadi — mehko): Nada spomni se na nekda-nje dni, prežite v sreči in preživem veselju.

Tujec: Ha, prav le zadel.

Njutka: Spomni se na trpljenje po onih dneh, spomni kam te je gnalo.

Nada: Vse stoji pred menoj, ka-kor da se je zgodilo včeraj. Samo povejte mi, kaj hočete od mene vi vsi?

On (mehko, toplo): Vrne se k meni, daj mi spet tvoje solnce, tvojo dušo.

Njutka: Nada, nikdar!

Tujec (slovesno): Ne dam vam nič, gospodična; ne ponujam nič, ali jaz sem tukaj!

Nada: Kaj hočem narediti, Njutka?

On: Pobegnili si proč od mene. Povej, zakaj?

Nada: Zaradi ljubezni.

On: Živela si v svetu, v slavi, ponujali so ti ljubezen, srečo, boga-stvo, razkošje. Zavrgla si, Zakaj?

Nada: Ljubila sem umetnost.

On: Samo?

Nada (molči).

On: Samo?

Nada (tiho): — Ne —

On: Odklonila si vse. Vrnila si nazaj v sreči, slavi, mar ne radi —

Njutka: Molčite! ni res

On: Sama naj govori!

Njutka: Preden sta prišla vi-dva —

Tujec: Pustite — Takrat ga še ni bilo. Morda je samo prevara.

Nada (čez nekaj časa odločno): Šla sem v svet, ker sem se bojevala proti novi ljubezni, ki se je hotela ukrasti v mojo dušo. V svetu sem iskala pozabljenja vsemu temu živ-ljenju in hotela sem živeti novo, le-poto, umetnost. Ali ni se dalo. Priva-bilo me je nazaj, sladka melodija me je spomnila sreče mladosti, ljubezni; pozabljenja ni bilo, ni bilo.

Njutka: Je li res preje govorila, da bi se prevarila? Je li res lagala sama sebi?

Nada: Iskala sem tujca, tujega človeka; ki še nikdar ni bil v mo-jem življenju. Našla sem ga doma, pa sem morala zbežati, ker sta bila skupaj z onim, ki mi je bil včasih vse. Iskala sem ga v življenju, pa ko ni bilo. Prišla sem domov; na kolodvoru sta bila oba — in zakričala mi je duša v divji bolešti, in nisem vedela ne kam, ne kod.

Njutka (začuden): Oba?

Nada: Oba.

Tujec: Oba ne moreva ostati. Jaz ali ti?

On: Jaz ali ti?

Njutka: Njega ali tujca?

Nada: Ne morem se odločiti, ne morem. Že prvokrat nisem ve-

dela, kaj bi naredila. Želela sem si takrat, da bi me kdo porinil na to ali na ono stran in tam bi ostala.

Želela sem si, da bi vmešal kdo roke v moje življenje; prvokrat ni-sem bila zmožna sama odločevati.

Njutka: In potem si zagrabila krepko in odločno vesla in veslala med obema, neodločno tja v kipeenje in valovanje življenja.

Tujec: In zato je še danes med nama.

Njutka: Ali zdaj končaj! Pre-blizu ste si skupaj, da bi jima mogla uiti zopet. Oči v oči si gledate, po-vejte si še, in pogledajte si še dušo v dušo.

Nada: Kakor se takrat nisem mogla odločiti, se i danes ne morem. Zdi se mi, da če bi odšla s tujcem, bi mi vedno bil v spominu on, morda bi celo manikal v mojem življenju.

Njutka: To je trpljenja sled. Ne udaj se mu!

Nada: Ali kakor hitro bi zagra-bila njega za roko, bi srečavala na vseh potih tujca, gledal bi me, tako globoko, kakor me je vedno, tako, kakor zre naše lezero — kakor je-zero so njegove oči.

On: Potem se mora eden od-straniti!

Njutka: Ali kdo?

Nada (proseče, vendar neod-ločno): Ostanita oba!

On: Žrebaiva!

Tujec: Ne!

On: Dvobojujva se.

Tujec: Ne!

On: Ali kaj hočeš vendar?

Tujec: Ti se moraš umakniti!

On: S katero pravico zapove-duješ?

Tujec: S kakršno sem te preje tožil.

On: Nesramnost!

Tujec: — Kazen. —

On: Ti me ne boš kaznoval, ti!

Tujec: Ne jaz, življenje.

Nada: Kakor, da me ni —

Tujec: Umri!

Nada: Ne! Ne. Smrt ne izbriše spomina, še huje ga začrta, še do-ločnejše, še strašnejše, bi ga videla. Bil bi kakor demon, zasledoval bi me kakor demon.

Njutka: A kaj hočeš storiti? V razdvojenosti ne moreš živeti.

Tujec: Jaz sem tu, ali čež mi-nuto me že lahko ni. Šel bom kakor sem prišel.

Nada: A spomin bo ostal.

On (mehko Nadi): Spomni se nazaj, draga, bodi moja. (Objame jo okoli pasa. Nada se brez vsake moči nasloni nanj.) Mola si, Nada, duša — solnce (jo poljubi).

Tujec (pri vratih stoječ): Imel sem moč. Še lo imam, ali nočem lo izrabljati. Sama nisi imela nikdar moči — slaba si — ženska!

krma. Živino so še pravočasno rešili. Škoda je velika, vendar je popolnoma krita z zavarovalnico. Kako je nastal požar, se še ne ve. Nekateri trdijo, da je udarila strela v poslopje in ga zažgala, kar pa je skoro neverjetno, ker je ono noč le parkrat zagrnelo in to še veliko prej nego je začelo goreti. Drugi ljudje pa pravijo, da so najbrže zažgali cigani, katerih je sedaj vse polno v tamošnji okolici.

Nezgod pri vojaških vajah na Koroskem. Iz Celovca se poroča, da so bile letošnje vojaške vaje zelo naporene. Kakor pri vsakih večjih vajah se je tudi to pripletalo več nesreč. Dva vojaka bosanskega polka št. 2 pogrešajo od 23. avgusta in sodijo, da sta se v pečinah ponesrečila. Nek enoletni prostovoljec je bil ranjen na desnem očesu. Trčil je v njega nek vojak-kolesar in ga ranil s puško. Ranjenec je na graški kliniki. Nekega kmeta, ki je vozil vojaško prtljago, je med potjo nek vojaški konj udaril v trebuh in ga smrtno nevarno poškodoval. Nek računski podčastnik, ki je pri korakanju padel, si je ranil levo nogo. Manevri so se končali 30. avgusta z zadnjimi vajami v okolišu Naborjeta.

Roparski napad. Kakor se iz Dunaja poroča je dne 8. t. m. ponoči mešarski pomočnik Dončo Sibev, ki je šel pred kratkim prišel iz Bolgarskega, napadel macedonskega prodajalca slaščic Andriela Fodorja z revolverjem in ga je hotel oropati. Sibev je trikrat streljal, pa ni zadel. Fodor mu je ušel v sosednjo sobo. Sibev pa se je izročil policiji.

O patriarhu Bogdanoviču. Dosele so ostale vse ekspedicije, ki so iskale srbskega patriarha Bogdanoviča, brez uspeha. Splošno je zdaj prepričanje, da je ponesrečil na brvi pri Böcksteinu. V tistem kraju so našli staniol, ki se rabi za zavijanje čokoladnih bombonov, kakršne je imel tudi v svoji sobi v hotelu. Najbrže je ponesrečil v terek zvečer ali pa ponoči v sredo. V terek popoldne je bila brv še dobra; v sredo zjutraj pa jo je videl delavec, ki je našel patriarhov klobuk, porušeno, iz česar sklepajo, da je Bogdanovič iz višave padel nanjo. Ljudje, ki poznajo kraljeve razmere, mislijo, da je padel v gaštanisko Aho, ki je zelo drobna, in če ne bi bilo trupla kmalu, ga najbrže sploh ne bo več na dan.

Žalosten konec pianca. Pretekli petek popoldne si je prerazal z britvijo vrat kmet Lovrenc Trupe iz beliške okolice. Trupe je bil hud alkoholik in je pred časom pretepel svojo ženo tako, da je morala v bolnišnico. Iz strahu pred kaznijo ali pa iz strahu, da pride pod kuratelo, je izvršil Trupe samomor.

Grozodetstva zblaznelega učitelja. Šestnajstkratni morilec Wagner o katerega groznem činu je »Dan« že poročal je vse priznal. Mirno, brez kesanja, je opisal vse podrobnosti. Pravi, da je hotel umoriti tudi svojega brata in njegovo družino. Zažgati je hotel vso vas, in da ne bi mogli priti gasilci, je hotel prežati vse telefonske zveze.

Železniška nesreča. Pri St. Amans-Soult na Francoskem je dne 8. t. m. vlak, v katerem so se vozili viničarji, trčil v vojaški vlak. Tri osebe so ubite, mnogo pa je ranjenih.

Film »Benečanske sanje«. pretresujoči socialni izkrok iz življenja častnikov, krasnejši od drame »Otrok Pariza«, se bo predvajal od srede 17. t. m. in 6 dni v Kino-Idealu. Predstave ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. Strogo resna reklama podjetja »Ideal« jamči za sliko izvanredne lepote, ki je primerna tudi za mladino.

Pošljite naročnino, ako je še niste!

Nada (zakriči): Ne, ne, ne odidi! S teboj v novo življenje, s teboj!
On: Nada, duša!
Tujec: Kliče te, njegova si!
Nada: Nikdar. Ono mora biti pozabljeno, hočem pozabiti poleg tebe.

On: In poleg mene boš vse pozabila. O prejšnjem življenju boš vse pozabila —

Nada (neodločno — proti tujcu): S teboj, ne z njim?

Tujec (mirno): Njegova si. Tam je tvoja magnetična sila.

Nada: Zakaj ravno tam?

Tujec: Tam je staro življenje, to te vleče, spomini te ne zapuste.

Nada: Pa če bi se hotela osvoboditi starega življenja in živeti novo?

Tujec: Ne moreš! Pustil sem te takrat odjadrti v svet. Videti sem hotel, koliko moči imam do tebe; koliko jo ima on, sem vedel. Da bi ne bilo mene, zdavna bi bila že njegova. Ali moja duša se je zenačila njegovi in ti si odšla med nama.

Nada: Vrnila sem se.

Tujec: Da. Ali vrniti se je tudi on, ker se je moral. Srečali smo se, ker smo se morali. Samo nekaj sem

Ljubljana.

— Še enkrat: Barve dežele Kranjske. Leta 1836. (Glej »Novice« leta 1880, list 42, z dne 20. oktobra 1880 pod »Zgodovinske stvari« članek: Bander dežele Kranjske« str. 337.) Kakor je navada, kadar nastopi nov cesar vladarstvo — se je pod cesarjem Ferdinandom I. vršila revizija grba avstrijskega, in pri tej reviziji je bil cesarski avstrijski veliki grb (kais. oesterr. grosser Wappen) heraldično popisan. Ta popis je bil razglašen z dekretom c. kr. dvorne kancelije 31. okt. pod št. 21.911 in 28.581. V tem popisu beremo z ozirom na grb dežele Kranjske to-le: »Hierauf folgt ein silbernen Felde ein gekrönter blauer Adler, auf der Brust einen in zwei Reihen in rother und Silberfarbe zehnmal geschachtelten Mond tragend (Herzogthum Krain).« — To je po naše rečeno: »Potem sledi na srebrnem polju kronan orel modre barve, na prsih noseč luno v dveh vrstah z rdečo in srebrno barvo v desetero krog razdeljeno. (Vojevodina Kranjska.)« — Potem je jasno kot beli dan in avtentično dokazano, da so barve bandera dežele Kranjske: bela (srebrna), modra in rdeča, kajti tako je bilo določeno o nastopu cesarja Ferdinanda.

— In leta 1848, ob času resolucije v Avstriji ko v naši Ljubljani tedanja nemška peščica mirnim in zvestim Slovincem nasproti drugega učiniti ni mogla, nego to, da je trčila in kričala, da so barve kranjske zastave — panslaviistične barve itd., je ministrstvo notranjih zadev samo rešilo prepis s tem, da je meseca septembra leta 1848 objavilo deželno bandero kranjsko z: belo - modro - rdečo barvo. Na Dunaju pa je v c. kr. zalogi šolskih knjig na svitlo prišel tablo, na katerem so v barvah razvidna bandera vseh dežel avstrijskih: ta tablo je pred malo leti c. kr. naučno ministrstvo razposlalo šolam in tudi naše šole ljubljanske so ga prejele. In tu zopet vidimo kranjsko deželo naslikano z belo - modro - rdečo barvo. Toliko v vednost in znanje ljubljanskim nemškonalionalnim pobalnom in kričanjem, pa slovenskim nemškutarjem pri — deželnem odboru kranjskem!

— Miha Moškerc, bivši »Slovenec« odgovorni urednik jo je že primahal spet v Ljubljano. Če se bo ljubljansko deželno sodišče vestno pobrigalo za tega tiča, in mu za porotno sežijo o pravem času dalo vročiti valjilo k obravnavi, je možič novembra meseca ne bo mogel popihati, tako da bo takrat Kamila Theimer klerikalnim tičem kakor so: dr. Šusteršič, dr. Krek in Moškerc lahko dala pred sodiščem zadoščenje.

— Katoliški sleparji in — napredne službe. Ljudje, ki so pri klerikalnih sleparjih in goljufali in bili potem po več mesecev zaprti, se poznajo po tem, da so drzno glasni, drugač pa nategujejo ušesa na vse strani kakor lump, ki ima slabo vest. Par takih tičev je pri — napredni stranki kruh! Je sicer sramota za stranko to, ali fakt je! Pa tudi škoda! Tak - le falot bi ne smel biti v naših vrstah, zlasti pa ne v kakem uradu! Vse tajnosti izrabi in vse prenese! Ali v naši napredni javnosti je kratkovidnost in brezbriznost ena prvih čednosti! Kdaj dob, vprašamo, pošten naprednjak pri klerikalcih kako službo? Tudi za hlapca ne! Dajte službe poštnim ljudem, ki za napredno stvar in stranko res delajo, ki pa prosjačijo in čakajo že mesece in mesece vkljub obljubam nanje zastoj! Pogledite klerikalni deželni odbor, kako skrbi za svoje najvišje kot najnižje; napredni občinski svet, kje si!

— Časten večer. V soboto zvečer je priredilo telovadno društvo »Sokol« v Šiški časten večer odliko-

vannu bratom telovadcem na I. yse-slovanskem zletu Sokolstva v Pragi. V gostilniških prostorih »pri Ančniku« je bilo zbrano veliko število članstva, ki je z zadovoljstvom in navdušenjem pričakovalo, da počasti vrle svoje brate kar najpristrčneje. Navzoč je bil tudi častni član društva brat Drenik starejši, brat Cimerman, podstarosta tel. dr. Sokol v Šiški, je pozdravil navzoče člane in v daljšem nagovoru slavil šišensko vrsto telovadcev, ki si je znala z neumorno pozhrtvovalnostjo pridobiti tako lepe uspehe. Tisoč in tisoč Sokolov - telovadcev je tekmovalo dne 1. julija 1912 v zlati Pragi, a med njimi so bili tudi bratje iz Šiške, pet po številu. In če pomislimo, da je bil vsak posamezen izmed petorice odlikovan s častno diplomom, tedaj smo lahko ponosni na to in je to dokaz, da društvo stremi za smotrom: krepiti telo in blaziti dušo. Bratje Čehi poznajo sedaj tudi predmetstve Ljubljane — t. i. za Sokolstvo vedno vneto Šiško. Obenem z današnjim slavljem je spojen tudi poslovilni večer vrlega brata učitelja Kovača. Vsi navzoči veste, je dejal govornik, da je bil brat Kovač navdušen Sokol, in kar je glavno neumorni delavec na polju vzgoje naše mladine. Postal je žrtev razmer, ker ni bil po volji nekaternikom. Dobil je sedaj boljše mesto, na katerem mu želimo obilo sreče in blagostanja. Živeli! — Nato je brat podstarosta prečital imena odlikovancev, ki so si stekli zasluge v Pragi, in ki so sledeči bratje: Anton Okoren, Josip Vidic, Albin Vodišek, Venceslav Smolnikar in Maks Vodišek. Navdušeni Na zdar klici so zazorili po sobi in vse je hitelo častit slavljenca br. Vidicu, ki je bil edini navzoč, medtem, ko so drugi bratje odlikovanci razkropljeni po širnem svetu. Nato se je oglasil k besedi častni član brat Drenik star., ki je v širšem govoru spominjal navzoče na veliko čast, ki so jo dosegli bratje telovadci šišenskega Sokola v zlati Pragi. Za trud, ki so ga imeli, so postali odličniaki, priznani po merodajnih faktorjih. Brat načelnik Kralj je čverjen, da je pripomogel odlikovancem do uspeha tedaj vodja telovadbe br. Drenik ml., ki je z neumornim pozhrtvovanjem poučeval brate telovadce. Zaradi tega je naprosil brat Kralj častnega člana brata Drenik star., — očeta br. Drenika ml. — naj mu leta sporoči najiskrenejšo zahvalo za njegov trud, ki ga je imel v času, ko je bilo telovadno društvo Sokol v Šiški brez vodje telovadbe. Navdušeno pritrjevanje je sledilo, naka je govoril brat dr. Režek o pomenu Sokolstva v splošnem. Poudarjal je, da ne bodimo Sokoli samo v kroju, temveč pokažimo se pri vsaki priliki, v vsaki družbi s sokolskim značajem, ki naj bo čist in neomadeževan. Le to nam bo pridobilo še obilo članstva in družina Sokolstva bo postala tako velika, da se bo lahko reklo: Kdor Slovan, ta Sokol. Častni član br. Drenik star. je nato razložil prvi razvoj sokolske misli na Slovenskem, pri katerem je tudi sam navdušeno deloval. Epizode, ki jih je navajal, deloma v humorističnem tonu, so zbudile med navzočimi splošno veselost. Končno je zaključil brat podstarosta Cimerman, uradni del slavnostnega večera, in se spominjal učiteljstva, ki slavi 25letnico Zavezinega obstanca. Učiteljstvo je važen faktor za vzgojo sokolskega duha med mladino in z veseljem jih pozdravljamo, ker kličejo svojim tovarišem: Vsak napreden učitelj bodi Sokol. Omeniti moramo še, da je sl. tamburaški zbor šišenske Citalnice veliko pripomogel k temu, da se je izvršilo slavlje tako lepo, da nam ostane še dolgo v spominu. Na zdar!

— Klerikalna veselica pri »Kam-niti mizi« v Zg. Šiški je v nedeljo precej slabo izpadla. Udeležba pičla, ra-

— tam bo blažena sreča in popolna lepota.

Nada: Njutka! — Šele tam. — Tujec: Tudi tu, ali ne za nas, ker si nismo znali poiskati sreče.

Nada: Saj sem jo hotela, saj jo še hočem!

Tujec: Ne sedaj. — Z Bogom.

Vidimo se —

Nada: Počakajta. Dala vama bom spomin. (Steče na vrt, utrga dve roži, izgine v ozadje, kakor bi hotela še trgati. Naenkrat krič — šumenje vode.)

Njutka: Za Boga! Kaj je to? (K jezuru)

Tujec (mirno): Novo življenje.

On: To je tvoje delo. Zdaj je vrsta na meni, da se maščujem.

Tujec: Ti si že zanj mrtve, a če mene — mrtviš, me s tem le rodiš za večnost.

On (ironično, s posebnim usmevom na obrazu): Živi!

Tujec (zasaniano. Gre na jezero).

On (gre na vrt, trga rože, potem izgine v ozadje proti jezeru).

Tujec (ostane sam. Gleda še vedno kakor prej).

Zastor počasi pada. Nad jezerom se dviguje zlatordeča zarja.

zen par kutarijev samo kmečko ljudstvo. Ves aranžma je izgledal že, da imajo v rokah taki ljudje, kot smo jih včeraj omenili. Pa tudi obnašanje društvenih zvezd je odgovarjalo popolnoma pravilom prosvete. Bili so sicer vsled našega dopisa nekoliko pobiti, to se pravi, dokler so bili trezni, se je še izhajalo z njimi, ko so prišli v oblast kralja alkohola, pa smo se čudili, kaj vse znajo te kapacitete. Videlo se je, da sitnost g. tajnika preseda že vsem gospodičnam, tudi tistim v narodnih nošah. Vedno le sili in sili v žensko, kljub temu, da nič ne opravi. Državna policija je sicer strážila, a bilo je več slučajev, ko bi lahko posegla vmes. O. gostilničar, častitamo vam, da imate take goste! Končni efekt veselice je bil, da so uničili precej alkohola, kajti vode so prav malo porabili, kljub temu, da je glavni propagator za vodo bil pričujoč in si je med svojimi ljudmi privoščil tudi lahko kapljico boljšega. Babnik, Presto, Puhar, Orehek so menda ljudje, ki mislijo, da jim ne bo prišel nikdo do živga. Počasi boste tudi vi razkrinkani. Našim narodnim naprednim damam in gospodičnam pa ključemo: ne dajte se vleči za nos! Čas plačila pride prej ali slej tudi za Vas.

— Brezobzirna strogost. »Gostilničarski Vestnik« piše: Ljubljanski gostilničarji se sedaj, odkar vlada v Ljubljani slavna državna policija, dan na dan pritožujejo nad nenavadno strogostjo, s katero se proti njim nastopa radi pevanja po gostilnah, spontanah plesov na godbo gramofona, prekoračenja policijske ure itd. Višek pa se je menda dosegel pred kratkim, ko je bil kaznovan neki ljubljanski kavarnar od državne policije z globo 25 K zato, ker so baje njegovi gostje v kavarni po 10. uri zvečer glasno govorili! Povzročitelj te afere je bil trgovec nasproti kavarne, od katerega ne jemlje kavarnar več kave. Seveda se je kavarnar proti tej drakoniki obsojbi pritožil in upamo, da bo druga instanca drugačnih nazorov glede kaljenja nočnega miru. Navajamo pa ta slučaj kot kričečo ilustracijo razmer, v katerih sedaj v Ljubljani živimo. Ako bo šlo tako naprej, se bo v Ljubljani v kratkem splošno prosilo: »Kuge, lakote, voj-ske in policije, reši nas, o Gospod!«

— Alojzjevišče popravljajo, pa že sedaj po katoliškem shodu, mesto da bi ga bili popravili še poprej, da bi bilo za časa shoda lepo. Nekateri si so razlagajo s tem, da pred katoliškim shodom ni bilo denarja, na shodu so ga pa od udeležnikov dobili dovolj. Drugi si pa stvar razlagajo drugače, tako namreč, da so popraviljane nalašč odložili, ker so se bali, da bodo udeleženci katoliškega shoda vse pomagali in pokvarili. To poslednje je bolj verjetno, posebno z ozirom na dejstvo, da so se tudi v domobranski vojašnici morale izvršiti po katoliškem shodu razne poprave in snaženja slavnice in drugih reči, o čemur smo že poročali. L.

— Ponesrečen beg. V soboto popoldne si je neki prisiljenec, ki je delal neke na Bleiweisovi cesti, zahrepenel po svobodi in je zbežal v smeri proti nogometnemu igrališču. Tam mu je šinila v glavo pametna misel. Videl je obleke igralcev in je hotel vzeti eno, dobro vedoč, da je za ubeglega prisiljenca najpotrebnejša reč obleka, ker v obleki prisiljenca ne bi mogel daleč bežati. Ali to je bila njegova nesreča, ker so igralci spoznali njegov namen, zagnali krik in prisiljenec je moral bežati dalje — v svoji obleki, za njim je pa tek el eden igralcev in ker znajo footballisti dobro teči, je bil prisiljenec kmalu v rokah footballista, ki ga je vrzel na tla in držal toliko časa, dokler ni prišla »roka pravice« v osebi paznika, ki je beg zapazil in se podal takoj za njim. »Prokleti norc, ali si neumen, da si hotel zbežati«, je rekel paznik prisiljencu in ga odvedel nazaj, v neprilazno prisilno delavnico, kjer mu vpišelo — pa ne v dobro! — tudi to junško dejanje in mož postane pozneje svoboden, kakor bi sicer postal. Človek ne sme slediti vedno glasu srca, temveč še bolj glasu razuma.

— Umrla je gospa Ana Wider, mati g. načelnika »Učit. Tiskarne« v starosti 85 let. Cenj. rodbini naše iskreno sožalje.

— V deželni gledališču prirede bivši člani slovenskega gledališča v nedeljo, dne 14. t. m. ob osmih zvečer predstavo. Igrale se bodo tri enodejanke, in sicer tragedija iz ruskega življenja »Nihilistka«, zanimiva in zabavna groteska »Satanova maska« in Etbim Kristanova burka »Kdo je blazen«. Režijo vodi g. Milan Skrbinek.

— Za slovenski varieté pridi Danilo. Dotična društva, katera so pri njemu izposodila enodejanske igre: Miška i. dr., da jih dotična društva vrnejo; in zbirko slovenskih kupletov, kateri so last slovenskega gledališča.

— Jerebice je hotel vtilotapiti. Kdo, pa bodete vprašali? Mogoče

kak lovski tat ali pa kak bolj reven, kmečki človek? Toda nobeden od teh ne. Ampak bogati gospod baron! Hotel si je prihraniti tistih borih par fikov, kar bi bil mogel od njih vžitine plačati. Zato jih je vtaknil v žep in hotel domu nesti. Ko ga potem paznik vlnjudo vpraša, ako ima mogoče kaj divjačine, ko se vrača z lova domu, je postal gosp. baron razburjen vsled tega. Bistro oko paznika pa takoj zapazi v njegovih žepih dve jerebici. Gospod baron je moral iti na mitnico in tam plačati vžitino. Ali je tudi plačal kazen, o tem zgodovina molči.

— Aretacija. Predvčeršnjim opoldan je stražnik aretirал nekega moža v Gosposki ulici. Mož je bil vinski, ali s početka je bil miren! Stražnik na namesto da bi mu bil dal strogo besedo ter mu ukazal da se naj kam zgubi spat pa sili le v njega. Ma ga greste z mano! Mož akoravno vinski, prosi za lepo, da naj ga pusti, ko vendar ni nič hudega naredil. Hotel je sam iti. Toda stražnik ga prime za roko in sili s seboj. Mož zakriči: »Ne stiskajte!« Ljudje se začno zbirati, nastane vpitje, kar traja skozi Križevniško ulico, do stražnice. Mož bode mogoče kaznovan. Zaradi tega seveda, ker se je stražniku zoperstavljal! Človeku se pri tem tako vidi, kakor da bi stražnik, samo iz dolgega časa ljudi aretirali. Posebno pa take, ki so vinski, ali drugače mirni! Saj so tudi prejšnji stražniki vestno svojo službo opravljali. Ako pa je nekaterizmed njih naletel na pianca, dal mu je ostro besedo in dotični se je takoj zgubil. Za stražnika pa menda tudi ni toliko častno, da bi se s vsakim pijancem prepiral. Posebno pa še ob nedeljah in s takim, ki ne stori nič hudega ter je povsem miren. On ni kriv svojega položaja. Krivi so samo tisti kateri mu dajo preveč pijače.

— Umrl so v Ljubljani: Fani Loos, zasebnica, 63 let. — Ferdinand Krmeč, sin delavca v tobačni tovarni, 4 mesece. — Jožef Zajec, posestnik-hiralec, 51 let. — Julij Kantz, bivši trgovec, 67 let. — Ana Wider, zasebnica, 84 let. — Santo Belo, sin voznega hlapca, 4 leta. — Anton Maček, baitar, 62 let. — Alojzij Rozina, posestnikov sin, 21 let.

— Kinematograf »Ideal«. Spored od danes do petka 12. t. m. je sledeči: 1. Dubrovnik. (Potofvalni film.) 2. Nepremišljena beseda. (Amerikanska humoreska.) 3. Žurnal Pathé. 4. Razkrinkan. (Italijanski umetniški film. Drama v 3 dejanjih.) Pri vseh predstavah. 5. Komična novost. 6. Pompadur. (Učinkovita veseliga v 2 dejanjih. Nordiskfilm. Samo zvečer.) V soboto do torka »Kdo je storilec?« (Senzacionalni kriminalni roman v 3 dejanjih.) Od srede 17. do ponedelja 22. septembra »Benečanske sanje.« (Senzacijska tragedija iz življenja častnikov.)

Trst.

Med znankami. Terezija Vergles, dekla, stanujoča v ulici della Fondazione št. 4 in Helena Cajh, stanujoča v ulici Madonnina, sta bili prijateljici. No, od sedaj naprej sta si samo znanki. Cajh si je želela torbice, a ker ni imela denarja, je vzela torbico svojih prijateljici. Vergles pa je svojo prijateljico ovadila. Torbica je vredna pet kron.

Od veselja, da si je kupil novo obleko. Alojz Golob, težak, stanujoč v Skednju št. 418, si je nakupil v mestu novo črno obleko, čevlje, nogovice in klobuk. Za vse to je dal 140 K Golob je bil jako vesel, da bo imel novo obleko, zato si je med potoma večkrat ustavil v kakšni krčmi. E, kdo bi ne privoščil ubogemu delavcu malo vina. A Golob ga ni spil ravno malo. Blizo pokopališča ni mogel nič več naprej. Zlezal je na nek travnik, tam se je vlegel in zaspal. Zbudil se je šele zjutraj. Eh, kaka žalost! Zavoja, v katerem so bile kupljene reči, ni bilo več. Tatvino je naznanil policiji.

Čuden obliž! Jokol Cesa, star 26 let, stanujoč v Zgornji Čarbolji št. 435, se je prepiral s svojim tovarišem. Njegov tovariš pa je bil bolj vročekrven, zadal mu je z britvijo v roko 4 cm globoko rano. Ker je Jakob začela vreti kri iz rane, si je za takoj pomagal. S konjskimi odpadki si je za silo zamašil rano, potem pa je šel k zdravniku. Tam so mu izčistili in obvezali rano in so mu povedali, da nikar naj ne misli, da bi imel odpadki kako posebno zdravilno moč.

»Živi mrtvec«. Na policijski ordinarijat je prišel neki mož star kakih 25 let, v črno obleko oblečen. Povedal je policijskemu uradniku, »Glejte, jaz sem mrtvec.« »Kako mrtvec?« se je začudil uradnik; misli je, da ima opravka z norcem. »Ali niste čitali v listih, da so dobili na Kasarnem trgu mrtvega nekega Egidija Godeasa, starega 36 let, iz Krmina. No, Egidij Godeas iz Krmina, star 36 let, sem jaz. — Najžalostnejše je pa to, da do prej nisem še nicesar vedel.« —

»Morda pa se je pomotil oni stražar — stvar se mora razjasniti.« — »Ja, ja, bi želel; sedaj se ne vem izdajati ne za živega, ne za mrtvega.« — Može pokazal tudi dokumente. Povedal je, da v Krimu ni nobenega z imenom Egidij Godeas. Mrliča pa so proglasili za še ne spoznanega.

Kolesarsko društvo »Balkan« priredi v nedeljo 14. septembra t. l. dirko za »Primorsko prvenstvo« prosto vsem slovenskim kolesarjem. — Vpisnina 5 K. — Vpisati se je čas do sobote zvečer do 8. ure.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

ANEKSIJA NOVIH DEŽEL.

Belgrad, 9. septembra. Iz srbskega uradnega vira: Po kraljevi proklamaciji datirani s 7. septembrom se proglasi aneksija novih dežel, za katere se določijo na naslednji način:

proti Bolgariji so določene meje na temelju bukareškega mira;

proti Grški so določene meje med Srbijo in Grško na podlagi srbsko-grškega sporazuma;

proti Albaniji so določene meje na temelju demarkacijske črte in sklepov londonske konference; te meje obstajajo tako dolgo, dokler mednarodna komisija ne določi končnih mej.

Meje med Črno Goro in Srbijo tvorijo demarkacijska linija do končne odločitve.

Proti Bosni in Hercegovini ostanejo meje še kakor so bile.

SRBIJA IN ČRNA GORA.

Belgrad, 9. septembra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevno«.) Drugi črnogorski delegat za določitev meje med Srbijo in Črno goro Natano- vič je danes zjutraj odpotoval na Cetinje. Pred njegovim odhodom so bili izmenjeni zadnji predlogi in proti- predlogi glede meje, ali končna odlo- čitev se je preložila na čas, ko se vr- nejo ministri, posebno Pašić.

BOLGARI GRDO RAVNAJO S SRBSKIMI VJETNIKI.

Belgrad, 9. septembra. Srbska vlada je dvakrat protestirala proti temu, da se na Bolgarskem s srbski- mi vjetniki, grdo postopa. Sili se jih k najtežjim delom in k zidavi cest, med tem, ko se z bolgarskimi vjet- niki na Srbskem zelo lepo ravna.

KOT ALBANCJI BI TUDI BOLGARI RADI IZZVALI NOVE KONFLIKTE.

Belgrad, 9. septembra. Bolgar- ske čete neprestano prehajajo čez srbsko mejo in ropajo pri srbskih kmetih živež in druge potrebščine. Na meji vsled tega prihaja vedno če- šče do bojev med Bolgari in srbski- mi pastirji n mejnimi stražami. Srbs- ka vlada je vsled tega protestirala pri bolgarski vladi.

SRBIJA NE BO DOLGO POTRPE- ŽLJIVA.

Belgrad, 9. septembra. Vlada- in organ »Samouprava« piše o teh slučajih pravi: Bolgarija se na vse pretege prizadeva, da pokaže svoje neomejeno sovraštvo proti Srbiji. To dejstvo se pa ne more spraviti v so- glasje z deklaracijami bolgarske vlade o miroljubni politiki. Na ta na- čin bo prav težko vzpostaviti dobre odnose. Toda potrebno je naglašati da Srbija na noben način ne misli tr- peti anarhije na svojih mejah. Kakor druge države, tudi ona hoče miru, hoče pa tudi vse ukreniti, da si ga zagotovi za dolgo vrsto let.

BOLGARSKO-TURŠKA MIROVNA POGAJANJA.

Carigrad, 9. septembra. Včeraj so se začela bolgarsko-turška po- gajanja, ki so trajala petdeset ure. Zadostilo se je formalnostim. Niso se postavili še nikakoli predlog. Sedaj se bodo vršile privatne konference.

IN Vendar so vdrla turki na GRŠKO OZEMLJE.

Carigrad, 9. septembra. Uradno se potrjuje, da je oddelek redne tur- ške kavalarije in bašibuzukov preko- račil novo grško mejo in vdrl v nove grške kraje. Baje se gre le za korake neodgovornih oficirjev.

STVAR MED KITAJSKO IN JA- PONSKO POSTAJA RESNA.

Berlin, 9. septembra. Iz Pekinga se poroča, da sta pripadla v Nanking dve japonski križarki z enim torped- nim čolnom pod poveljstvom admi- rala; 200 japonskih mornarjev je pri- stalo. (V Nankingu so bili umorjeni nekateri Japonci, ob priliki, ko je vdrla v mesto vladna armada. Ja- ponska maza je hotela takoj zado-

ščjenja in je v to svrhu izvršila tudi atentat na ministerijalnega ravnatel- ja za zunanje zadeve.)

Odgovorni urednik Radivoj Korenč. Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Tržne cene v Ljubljani.

Tedensko poročilo od 29. avg. do 5. sept.

	Cene v kronah	
	od	do
1 kg govej. mesa I. vrste	1.72	1.92
1 " " " II. " "	1.52	1.72
1 " " " III. " "	1.40	1.48
1 telečjega mesa	1.80	2.00
1 prašičj. mesa (sveže)	2.20	2.40
1 " " (prek)	2.20	2.40
1 koštrunovega mesa	1.40	1.50
1 masla	2.60	3.00
1 masla surovega	2.60	2.80
1 masti prašičje	1.80	2.00
1 slanice špela (sveže)	1.72	1.92
1 slanice prekajene	1.90	2.00
1 sala	1.80	1.92
1 čajnega masla	3.20	3.60
1 margariskega masla	2.00	2.20
1 jajce	0.08	0.10
1 liter mleka	0.20	0.22
1 " " posnetega	0.08	0.10
1 " " sušene sladke	0.08	0.10
1 " " kisle	0.08	0.10
1 kg medu	1.40	1.60
1 piščanec	1.00	1.30
1 golob	0.40	0.60
1 raca	2.20	3.00
1 gos	3.60	4.00
1 puran	—	—
100 kg pšenične moke št. 0	35.40	36.00
100 " " št. 1	35.00	35.60
100 " " št. 2	34.40	35.00
100 " " št. 3	33.60	34.20
100 " " št. 4	33.10	33.70
100 " " št. 5	32.50	33.10
100 " " št. 6	31.80	32.40
100 " " št. 7	28.20	28.80
100 " " št. 8	16.60	17.20
100 koruzne moke	24.00	24.60
100 ajd. moke I. vrste	48.00	48.60
100 " " II. " "	44.00	44.60
100 ržene moke	—	—
1 " " žizla	—	—
1 " " graha	—	—
1 " " leče	—	—
1 " " kaše	—	—
1 " " ričeta	—	—
100 kg pšenice	23.00	23.60
100 " rži	18.50	19.10
100 " " ječmena	17.50	18.10
100 " " ovsu	19.50	20.10
100 " " ajde	25.00	25.60
100 " " prosa belega	—	—
100 " " navadnega	—	—
100 " " koruze	18.50	19.10
100 " " krompirja	6.00	6.60
100 " " činkvantina	22.60	23.20
100 " " sena	5.00	5.60
100 " " slame	4.00	4.60
100 " " stelje	3.00	3.60
100 " " detelje	7.50	8.10
Cena trdemu lesu za m ³	8.00	11.00
Cena mehkeemu lesu za m ³	7.00	8.00
Prašiči na klavnici	1.12	1.30

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Dobro ohranjeno pohištvo se proda. Vodmat, Valgonijeva hiša 21. 834-3

Trije mladi gospodje

iščejo za nedeljo, dne 14. septembra družbo treh mladih, inteligentnih in simpatičnih dam v svrhu celodnevne zletke.

Resne ponudbe z navedbo natančnega naslova najkasneje do petka pod šifro »Zlet« na »Prvo anonimno pisarno«.

Prva anonimna pisarna
= v Ljubljani =
sprejme
tako dobroga, starejšega
zastopnika.
Plača po dogovoru.

FRAN KRAIGHER
krojaški mojster
Gospoška ulica št. 5
se priporoča vsem občanom za naročila vsakovrstnih oblek po meri. — Inozemskega in domačega blaga veeno na izbero. — Sprejema tudi izdelovanje oblek in popravila. — Cene zmerne. — Izdeluje vsakovrstne svetovno znane gumbe iz svile in blaga, trpežne tudi za eksport po morju. 229

Del. glavica: **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Rez. fond nad 8,000.000 K.
Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)
Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih
4³/₄ %
Poslovalnica »Prve ces. kr. avstrijske državne razredne loterije«.

Dva dijaka

sprejme na hrano in stanovanje
mestni učitelj J. Likar, Ljubljana
Nova ulica 3, I. nadstr.

Teodor Kunc
Prešernova ulica št. 5, I. nadstropje.
Damski modni salon
za angleška in francoska
.. dela se priporoča. ..

Simon Praprotnik
Jenkova ulica 7.
priporoča slav. občinstvu svojo
veliko zalogo ledenikov, vrtnih
:: miz, stolov ::
in sploh vsa v mi-
zarsko obrt spada-
joča dela.
Delo solidno, zmerne
cene, postrežba točna.
Ceniki se pošiljajo
franko in zastonj.

Hôtel „Lloyd“
z restavracijo in najlep-
šim vrtom
priporoča p. n. slav. občinstvu
Karol Tavzes
hotelir
Sv. Petra cesta št. 7.
Gospice, ki imajo veselje učiti
se kuhati, se vedno sprejemajo.

Šolske knjige

za vse srednje, meščanske in
ljudske šole v najnovejših odo-
brenih izdajah ter vse šolske
potrebščine v najboljši kakovosti
priporoča po zmerni ceni

L. Schwentner
knjigotržec
v Ljubljani, Prešernova ul. 3.
Poslopje »Mestne hranilnice«.

FR. P. ZAJEC
Ljubljana, Stari trg št. 9
priporoča kot prvi slovenski izprašani in oblast-
veno koncesijonirani optik in strokovnjak svoj
optični zavod.

Dalnogled, toplotere, in
zrakomere vseh vrst.
Očala, ščipal-
niki natančno
po zdravni-
škem receptu.
Cenike
pošiljam na
zahtevo zas-
tonj in pošt-
nine prosto.

Potrjim sreem naznanjamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, da je dne 8. septembra t. l. ob tri četrti na 4. po-
poldne maza ljubljana in nepozabna mati, ozir. stara mati in
tašča, gospa

ANA WIDER
v 85. letu starosti, po dolgi in mučni bolezni mirno v Gospodu
zaspala.
Pogreb predrage rajnice bo v sredo, 10. t. m. ob 5. uri
popoldne iz hiše smrti, Cesta na Rožnik št. 19 na pokopališče
k Sv. Križu.
LJUBLJANA, dne 9. septembra 1913.
Za žalujoče rodbine:
Ivan Wider, vrtnar, Karel Wider, učitelj, sinova. Ana Huss
roj. Wider, hči.
I. pogrebni zavod v Ljubljani Josip Turk.

**„Zdravnik
želodca“**
je edina posebnost želodčnega
likerja iz zdravilnih rastlin, kateri
izborno upliva proti slabosti v
želodcu ter ga radi tega v nobeni
družini ne bi smelo manjkati.

Edna posebnost
likerja je
Zdravnik želodca

Odlikovana tovarna jesiha
Trst - Luigi Salvador - Trst
Ustanovljena leta 1841.
Ulica Casimiro Donadoni 16, — Telefon št. 738.
Naslov za pisma: Luigi Salvador, Trst, poštni predal.
Edina tvornica s patentiranim avtomatičnim sistemom. Najznamenitejša na Primorskem.
Posebnost: Naravni jesihi iz belega in rdečega vina ter naravni jesihi iz čistega alkohola
za konzerve.
Vsled avtomatičnega proizvajanja, ki je mnogo cenejši od ročnega dela, mi je mogoče postreči
svojim odjemalcem z izdelkom, ki je neprekosljiv glede dobrote in nizke cene.
Naročbam se prilaga pismeno jamstvo, da odgovarja izdelek popolnoma hranilni svrhi; na
zahtevo pošljem vzorce in cene.
V važnejših mestih iščem zastopnike.

Ravnokar so dospeli najnovejši jesenski in zimski
pariški modeli
damskih kostumov in paletov, kateri se ne bodo razstavili
v izložbi ter se samo na izrecno zahtevo pokažejo odjemalcem.
Nadalje priporočam največjo izbiro paletov in kostu-
mov za dame in deklice, oblek in površnikov za gospode
in dečke ter šolsko mladino. Dalje pelerin in otročjih oblek
po priznani nizkih cenah.
Angleško skladišče oblek
O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

VSE
na tukajšnjih in zunanjih učnih zavodih
vpeljane
šolske knjige
so v predpisani izdaji vedno in v veliki izberi
v knjigarni in trgovini z muzikalijami
Kleinmayer & Bamberg
LJUBLJANA,
:: Kongresni trg št. 2 za dobiti. ::
Seznami šolskih knjig se oddajajo zastonj.

Rez. fond nad 8,000.000 K.
Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)
Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih
4³/₄ %
Poslovalnica »Prve ces. kr. avstrijske državne razredne loterije«.